دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده: پرستاری سنقر

گروه: پرستاری

طرح دوره و چک لیست خود ارزیابی دروس کارآموزی و کارورزی

نام درس : کارآموزی پرستاری سلامت خانواده و محیط

نام مدرس/مدرسین: طیبه اقبالی

با مراعات اصول کوریکولوم مصوب
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ساختار کلی دوره

- نام درس: کارآموزی پرستاری سلامت خانواده و محیط
- کد درس: ۲۱۹۰۴
- مقطع و رشته/ترم تحصیلی: کارشناسی پرستاری ترم ۴
- تعداد واحد: کل: ۱ واحد شامل: کارآموزی پرستاری سلامت خانواده و محیط
- پیش‌نیازها یا هم‌نیازها : پرستاری سلامت فرد و جامعه ، پرستاری سلامت خانواده ، پرستاری و بهداشت محیط ، کارآموزی پرستاری سلامت فرد و جامعه
- مدرس/ مدرسین درس (سهم هریک به واحد): طیبه اقبالی
- مدت دوره: ۱۰ روز زمان ارائه دوره: نیمسال اول ۱۴۰۵ - ۱۴۰۶
- ساعات پاسخگویی به سوالات دانشجویان: هر روز هفته
- محیط آموزشی: مراکز جامع سلامت و پایگاه های سلامت شهری و روستایی ، بازدید منزل خانواده به عنوان گیرنده خدمات سلامت و مراکز عرضه خدمات بهداشت محیط از قبیل بیمارستان ها ، کارخانه ها ، اماکن عمومی

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

- اهداف کلی دوره: کمک به افزایش آگاهی و تقویت مهارت های عملی در دانشجویان مبتنی بر مفاهیم آموخته شده پرستاری و با تاکید بر فرآیند پرستاری جهت ارائه خدمات بهداشت به منظور ارتقای سطح سلامتی و پیشگیری از آسیب ها ، صدمات و بیماری ها ، کاهش ناتوانی ، ارائه مراقبت و پیگیری در گروه های هدف

- اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

جلسه اول: آشنایی کامل دانشجو با ساختار مرکز جامع سلامت، نظام ارائه خدمات بهداشت اولیه (PHC) و نقش‌های کلیدی پرستار در این سیستم.

جلسه دوم: درک و توانایی تکمیل پرونده خانوار و آشنایی عملی با مهارت‌های مراقبت‌های بهداشتی اولیه (PHC) در سطح خانواده.

جلسه سوم: کسب مهارت عملی در اجرای اصول بازدید منزل، ارزیابی جامع خانواده و شناسایی مشکلات و توانمندی‌های موجود.

جلسه چهارم: ارائه مراقبت‌های نوین و ارزیابی سلامت مادر در دوران بارداری بر اساس چک‌لیست‌های استاندارد مرکز بهداشت.

جلسه پنجم: توانایی اجرای برنامه واکسیناسیون ملی، آگاهی از عوارض پس از واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم.

جلسه ششم: ارزیابی نیازهای سلامت سالمند، تشخیص و اجرای برنامه‌های پیشگیرانه متناسب با گروه سنی سالمندان.

جلسه هفتم: ارزیابی اصول بهداشت محیط در سطح جامعه (آب، فاضلاب، دفع زباله) و شناسایی خطرات شغلی در محیط‌های کاری.

جلسه هشتم: برنامه‌ریزی و اجرای مداخلات موثر برای پیشگیری از بیماری‌های واگیر (مانند عفونی) و غیرواگیر (مانند دیابت و فشار خون).

جلسه نهم: آشنایی با نظام ارجاع و نقش پرستار در هماهنگی بین خدمات سطح اول و دوم، و فهم بهتر مفهوم پزشک خانواده.

جلسه آخر: تکمیل گزارش‌های کارآموزی، ارائه ارزشیابی نهایی از برنامه مراقبتی اجرا شده و خودارزیابی مبتنی بر گزارش لاگ‌بوک.

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: دانشجو با ساختار و وظایف تیم سلامت در مرکز جامع آشنا شود.

اهداف ویژه رفتاری جلسه اول:

- بتواند ساختار سازمانی مرکز جامع سلامت و نقش هر بخش را تشریح کند.
- بتواند با اعضای تیم سلامت (پزشک، ماما، کارشناسان) تعامل اولیه برقرار کند.
- بتواند فهرست خدمات ارائه شده در مرکز را نام ببرد.

- بتواند مفاهیم کلیدی PHC (بهداشت اولیه) را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: دانشجو توانایی تکمیل پرونده خانوار و آشنایی عملی با مهارت‌های مراقبت‌های بهداشتی اولیه (PHC) در سطح خانواده را کسب کند.

اهداف ویژه رفتاری جلسه دوم:

- بتواند اصول جمع‌آوری داده‌های دموگرافیک خانواده را به صورت صحیح اجرا کند.
- بتواند فرم‌های استاندارد پرونده خانوار را با دقت و کامل تکمیل نماید.
- بتواند با استفاده از ابزارهای غربالگری، مشکلات اصلی سلامت خانواده را اولویت‌بندی کند.
- بتواند اطلاعات پرونده را در سیستم ثبت مراکز بهداشت وارد نماید (یا نحوه ثبت را توضیح دهد).

هدف کلی جلسه سوم: دانشجو مهارت عملی در اجرای اصول بازدید منزل، ارزیابی جامع خانواده و شناسایی مشکلات و توانمندی‌های موجود را کسب کند.

اهداف ویژه رفتاری جلسه سوم:

- بتواند آمادگی لازم برای ورود به منزل و برقراری ارتباط اولیه موثر با خانواده را فراهم سازد.
- بتواند از تکنیک‌های مصاحبه ساختاریافته برای جمع‌آوری اطلاعات از تمام اعضای خانواده استفاده کند.
- بتواند ارزیابی محیطی منزل (بهداشت آب، دفع زباله، تهویه) را انجام دهد.
- بتواند گزارشی از وضعیت کلی خانواده (شامل ریسک فاکتورها و منابع حمایتی) تهیه کند.

هدف کلی جلسه چهارم: دانشجو بتواند ارزیابی سلامت مادر در دوران بارداری و ارائه مراقبت‌های نوین را بر اساس چک‌لیست‌های استاندارد مرکز بهداشت انجام دهد.

اهداف ویژه رفتاری جلسه چهارم:

- بتواند شاخص‌های کلیدی (مانند فشار خون، وزن‌گیری، وضعیت جنین) را در مادر باردار اندازه‌گیری کند.
- بتواند مراقبت‌های بهداشتی لازم (تغذیه، مکمل‌یاری، آموزش‌های لازم) را به مادر باردار ارائه دهد.
- بتواند علائم خطر در بارداری را شناسایی کرده و برنامه ارجاع فوری را اجرا نماید.
- بتواند وضعیت آموزش‌های ارائه شده به مادر را در پرونده ثبت کند.

هدف کلی جلسه پنجم: دانشجو مهارت اجرای صحیح برنامه واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم را کسب کند.

اهداف ویژه رفتاری جلسه پنجم:

- بتواند برنامه واکسیناسیون ملی را بر اساس سن کودک تشریح کند.
- بتواند نحوه تزریق ایمن واکسن‌ها را در یک مانکن یا تحت نظارت انجام دهد.
- بتواند شایع‌ترین عوارض پس از واکسیناسیون و نحوه برخورد با آن‌ها را گزارش دهد.
- بتواند وضعیت رشد کودک (قد، وزن، دور سر) را ثبت و تفسیر کند.

هدف کلی جلسه ششم: دانشجو بتواند ارزیابی نیازهای سلامت سالمند، تشخیص و اجرای برنامه‌های پیشگیرانه متناسب با گروه سنی سالمندان را انجام دهد.

اهداف ویژه رفتاری جلسه ششم:

- بتواند از ابزارهای استاندارد غربالگری سالمندی (مانند تست‌های عملکردی یا افسردگی) استفاده کند.
- بتواند ریسک‌های شایع سالمندی (سقوط، سوءتغذیه، تنهایی) را در منزل ارزیابی کند.
- بتواند برنامه‌های آموزشی مرتبط با مدیریت بیماری‌های مزمن شایع در سالمندان (مانند فشار خون و دیابت) را اجرا نماید.
- بتواند نیاز به خدمات توانبخشی یا مددکاری اجتماعی را در سالمند تشخیص دهد.

هدف کلی جلسه هفتم: دانشجو بتواند اصول بهداشت محیط در سطح جامعه و خطرات شغلی را ارزیابی و گزارش کند.

اهداف ویژه رفتاری جلسه هفتم:

- بتواند کیفیت آب آشامیدنی یک خانوار را از نظر بهداشتی ارزیابی نماید.
- بتواند روش صحیح دفع زباله‌های خانگی و بیمارستانی (در صورت بازدید از مراکز) را شرح دهد.
- بتواند با استفاده از چک‌لیست، خطرات بهداشتی و ایمنی در یک محیط کار ساده (مانند نانوایی یا کارگاه کوچک) را شناسایی کند.
- بتواند توصیه‌های اولیه بهداشتی برای کاهش خطرات محیطی شناسایی شده ارائه دهد.

هدف کلی جلسه هشتم: دانشجو بتواند برنامه‌ریزی و اجرای مداخلات موثر برای پیشگیری از بیماری‌های واگیر و غیرواگیر را انجام دهد.

اهداف ویژه رفتاری جلسه هشتم:

- بتواند برای فرد مبتلا به فشار خون در خانواده، یک بسته مراقبتی پیشگیرانه (شامل خودمراقبتی و رژیم غذایی) طراحی کند.
- بتواند نحوه آموزش صحیح به فرد مبتلا به دیابت برای کنترل قند خون در منزل را تمرین کند.
- بتواند اصول اولیه کنترل عفونت در سطح جامعه (شستن دست‌ها، ایزولاسیون خانگی) را آموزش دهد.
- بتواند برنامه پیگیری برای افراد پرخطر بیماری‌های مزمن را تدوین نماید.

هدف کلی جلسه نهم: دانشجو بتواند نظام ارجاع و نقش پرستار در هماهنگی بین خدمات سطح اول و دوم را درک کرده و با مفهوم پزشک خانواده آشنا شود.

اهداف ویژه رفتاری جلسه نهم:

- بتواند مراحل ارجاع یک بیمار از سطح یک (مرکز سلامت) به سطح دو (بیمارستان) را مشخص کند.
- بتواند نقش پرستار در تکمیل فرم‌های ارجاع و پیگیری بیمار پس از بازگشت از سطح بالاتر را شرح دهد.
- بتواند اهمیت نقش پزشک خانواده در مدیریت سلامت جامعه را توضیح دهد.
- بتواند برای حل یک مشکل پیچیده سلامت خانوادگی، از منابع سطح دوم و سوم کمک بگیرد (برنامه‌ریزی تئوریک).

هدف کلی جلسه آخر: دانشجو توانایی جمع‌بندی، ارائه مستندات نهایی و خودارزیابی دقیق از عملکرد خود در طول دوره را داشته باشد.

اهداف ویژه رفتاری جلسه آخر:

- بتواند گزارش جامع کارآموزی خود را طبق فرمت استاندارد تکمیل کند.
- بتواند فرم لاگ‌بوک و ارزشیابی‌های DOPS را با دقت پر کند.
- بتواند برنامه مراقبتی اجرا شده برای یک خانواده (در طول دوره) را ارزیابی و نتایج آن را ارائه دهد.
- بتواند نقاط قوت و ضعف خود را در مهارت‌های بالینی و ارتباطی تحلیل کند و برنامه‌ای برای بهبود ارائه دهد.

جدول زمان بندی دوره :

جلسات	سرفصل کلی جلسات	مدرس مسئول دوره
جلسه اول	**آشنایی با مرکز جامع و نظام PHC**	**طیبه اقبالی**
جلسه دوم	**تکمیل پرونده خانوار و مراقبت‌های اولیه**	**طیبه اقبالی**
جلسه سوم	**اصول بازدید منزل و ارزیابی خانواده**	**طیبه اقبالی**
جلسه چهارم	**مراقبت از مادر باردار در سطح جامعه**	**طیبه اقبالی**
جلسه پنجم	**واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم**	**طیبه اقبالی**
جلسه ششم	**مراقبت از سالمند و بیماری‌های شایع**	**طیبه اقبالی**
جلسه هفتم	**بهداشت محیط، ایمنی و خطرات شغلی**	**طیبه اقبالی**
جلسه هشتم	**پیشگیری از بیماری‌های واگیر و غیرواگیر**	**طیبه اقبالی**
جلسه نهم	**نظام ارجاع و پزشک خانواده**	**طیبه اقبالی**
جلسه آخر	**جمع‌بندی، گزارش‌نویسی و خودارزیابی**	**طیبه اقبالی**

برنامه کاری روزانه در دوره :

ساعات کار روزانه از ۸:۰۰ صبح تا ۱۴:۰۰ بعدازظهر به صورت چرخشی بین مراکز، پایگاه‌ها و بازدید منازل خواهد بود. شامل: ۳۰ دقیقه گزارش صبحگاهی (توزیع وظایف)، ۴ ساعت فعالیت بالینی/میدانی تحت نظارت، ۳۰ دقیقه جمع‌بندی و ثبت فعالیت در لاگ‌بوک. (۵۱ ساعت کل دوره)

مهارت های آموزشی کسب شده مورد انتظار از دانشجو در پایان دوره:

(مهارت هایی که دانشجو بایستی در این دوره بر اساس کوریکولوم کسب کند.)

اجرای کامل فرآیند پرستاری در سطح جامعه (ارزیابی، تشخیص، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی).

توانایی استفاده از مهارت‌های تفکر خلاق و انتقادی در مواجهه با مشکلات سلامتی خانواده.

تسلط بر مهارت‌های ارتباطی جهت برقراری ارتباط موثر با اعضای خانواده و تیم سلامت.

تکمیل و تفسیر فرم‌های استاندارد مرتبط با بهداشت محیط، واکسیناسیون و ارزیابی خطر شغلی.

اجرای صحیح برنامه واکسیناسیون ملی بر اساس برنامه کشوری و ثبت دقیق وضعیت رشد کودک.

انجام ارزیابی جامع سلامت سالمند با استفاده از ابزارهای غربالگری استاندارد (مانند ارزیابی ریسک سقوط و عملکرد).

ارزیابی بهداشت محیطی خانواده شامل کیفیت آب آشامیدنی و روش‌های دفع صحیح پسماند.

طراحی و اجرای اولیه بسته‌های مراقبتی پیشگیرانه برای شایع‌ترین بیماری‌های غیرواگیر (دیابت و فشار خون) در سطح خانواده.

درک و اجرای صحیح فرآیند نظام ارجاع بین سطح اول و دوم خدمات بهداشتی.
توانایی جمع‌بندی و مستندسازی دقیق عملکرد از طریق تکمیل لاگ‌بوک و گزارش نهایی کارآموزی.

روش‌های تدریس :

☒سخنرانی(Lecture) ☒ پانل بحث و گفت‌وگو(Panel Discussion)
☐آموزش مبتنی بر حل مسئله(PBL) ☐ آموزش مبتنی بر تیم(TBL)
☒ارائه سمینار توسط دانشجو ☒ کار در کلینیک
☒آموزش بر بالین بیمار/بیمارنما ☒ گردش علمی(Field Trip)
☒ایفای نقش(Role Play) ☐ شبیه‌سازی(Simulation)
☒ بحث مبتنی بر مورد بالینی(CBD) ☐ گزارش صبحگاهی
☒ راند ☐ گرند راند
☐ آموزش درمانگاهی
☐سایر موارد:

رسانه‌های کمک آموزشی:

☒ اسلاید (پاورپوینت) ☒ فیلم آموزشی ☒ پوستر ☐ مدل ☐ نمونه بیمار ☐ بیمارنما
☐ نرم‌افزار ☒ پمفلت ☒ جزوه ☐ سایر

نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

☒ OSCE ☒DOPS ☐کوییز ☐امتحان کتبی پایان دوره/ترم ☐امتحان
کتبی/ شفاهی میان دوره/ ترم ☒پروژه ☐ تحقیق ☒سمینار
☒مشارکت فعال (حضور و فعالیت در بخش) ☒لاگ بوک ☐ portfolio یاکارپوشه
☐ Mini-CEX
☐سایر موارد :

	روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از	توضیحات

			نمره نهایی کل	
۱	**تکوینی (در طول دوره)**	مشاهده مستقیم، DOPS، کوییز، لاگ‌بوک	۵۰	ارزیابی مستمر عملکرد و دانش عملی
۲	**تراکمی (پایان دوره)**	امتحان کتبی پایانی + تحلیل گزارش خانواده	۵۰	سنجش دانش آموخته شده و توانایی تحلیل برنامه مراقبتی

منابع و مراجع آموزشی

- ✓ منابع اصلی: کتب پرستاری سلامت فرد و جامعه، دستورالعمل‌های معاونت بهداشت وزارت متبوع.
- ✓ منابع فرعی و مکمل: آخرین مقالات علمی-پژوهشی مرتبط با PHC و سلامت خانواده.
- ✓ پایگاه‌های اطلاعاتی و آنلاین: pubMed, SID, Google Scholar.

قوانین و مقررات دوره

حضور و غیاب: غیبت بیش از یک روز کاری (بدون عذر موجه پزشکی) به منزله عدم گذراندن دوره تلقی شده و طبق ضوابط دانشگاه است.

تحویل به‌موقع تکالیف: تمام تکالیف (گزارش بازدید منزل، تشخیص خانواده، لاگ‌بوک) باید حداکثر تا پایان روز آخر دوره تحویل گردد.

قوانین تقلب و plagiarism: هرگونه کپی‌برداری در گزارش‌ها منجر به کسر نمره یا حذف گزارش خواهد شد.

رعایت اخلاق حرفه‌ای در برخورد با بیماران، استاد و همکاران و ...: رعایت کامل اصول اخلاقی و حفظ حریم خصوصی مراجعین الزامی است.

رعایت پوشش حرفه‌ای: الزامی است.

مشارکت فعال در طول دوره: امتیاز ویژه در ارزشیابی تکوینی خواهد داشت.

جدول زمان بندی جلسات دوره

جلسه آموزشی	سرفصل هرجلسه	نام مدرس/ مدرسین
جلسه اول	**آشنایی با مرکز جامع و نظام PHC**	**طیبه اقبالی**
جلسه دوم	**تکمیل پرونده خانوار و مراقبت‌های اولیه**	**طیبه اقبالی**
جلسه سوم	**اصول بازدید منزل و ارزیابی خانواده**	**طیبه اقبالی**
جلسه چهارم	**مراقبت از مادر باردار در سطح جامعه**	**طیبه اقبالی**
جلسه پنجم	**واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم**	**طیبه اقبالی**
جلسه ششم	**مراقبت از سالمند و بیماری‌های شایع**	**طیبه اقبالی**
جلسه هفتم	**بهداشت محیط، ایمنی و خطرات شغلی**	**طیبه اقبالی**
جلسه هشتم	**پیشگیری از بیماری‌های واگیر و غیرواگیر**	**طیبه اقبالی**
جلسه نهم	**نظام ارجاع و پزشک خانواده**	**طیبه اقبالی**
جلسه آخر	**جمع‌بندی، گزارش‌نویسی و خودارزیابی**	**طیبه اقبالی**

جدول بلوپرینت یا بودجه‌بندی سؤالات فصول یا جلسات درس/دوره

ردیف	عنوان سرفصل آموزشی	مدت‌زمان آموزش (ساعت)	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری در کل آزمون		
				حیطه شناختی	حیطه نگرشی	حیطه مهارتی
۱	**آشنایی با مرکز جامع و نظام PHC**	۴	۲	۱	۱	۰
۲	**پرونده خانوار و مراقبت‌های اولیه**	۵	۳	۱	۱	۱
۳	**بازدید منزل و ارزیابی خانواده**	۶	۴	۱	۱	۲

۴	**مراقبت از مادر باردار**	۶	۳	۱	۱	۱
۵	**واکسیناسیون و مراقبت از کودک سالم**	۶	۳	۱	۱	۱
۶	**مراقبت از سالمند**	۵	۲	۱	۱	۰
۷	**بهداشت محیط، خطرات شغلی**	۵	۲	۱	۱	۰
۸	**پیشگیری از بیماری‌ها**	۶	۳	۲	۱	۰
۹	**نظام ارجاع و پزشک خانواده**	۵	۲	۱	۱	۰
۱۰	**جمع‌بندی و خودارزیابی**	۷	۱	۰	۰	۱

چک‌لیست ارزیابی طرح دوره دروس کارآموزی و کارورزی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام و نام خانوادگی عضو /اعضای هیئت‌علمی (سهم به واحد): طیبه اقبالی

نام دانشکده/بیمارستان: پرستاری سنقر عنوان دوره: کارآموزی پرستاری سلامت خانواده و محیط

مخاطبان/ترم تحصیلی دانشجویان: ترم ۴ نیمسال و سال تحصیلی کنونی: نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۶

نام ارزیاب / ارزیابان:

ردیف	موضوع	نمره کسب‌شده	حدنصاب نمره	توضیحات
۱	مشخص بودن عنوان کلی درس و نام واحد، کد درس	۰/۵	۰/۵	
۲	مشخص بودن نام دانشکده و گروه آموزشی	۰/۵	۰/۵	
۳	مشخص بودن زمان برگزاری دوره	۰/۵	۰/۵	
۴	مشخص بودن تعریف دوره و پیش‌نیاز/هم نیاز	۱	۱	
۵	مشخص بودن مدت دوره	۰/۵	۰/۵	
۶	مشخص بودن اهداف کلی دوره	۰/۵	۰/۵	
۷	مشخص بودن ساختار کلی دوره	۲	۲	
۸	مشخص بودن شرح وظایف دانشجویان	۲	۲	
۹	مشخص بودن برنامه کاری بخش/روز	۱	۱	
۱۰	مشخص بودن منابع مورداستفاده	۲	۲	
۱۱	مشخص بودن مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک هر بخش	۴	۴	
۱۲	مشخص بودن شیوه‌های تدریس در دوره	۱	۱	
۱۳	مشخص بودن نحوه ارزشیابی و تعیین نمره نهایی دوره	۳	۳	

۱۴	ضمیمه بودن چک‌لیست ارزشیابی مهارتی	۰,۵	۰,۵	
۱۵	مشخص بودن اصول و مقررات دوره	۱	۱	
	نمره نهایی	۲۰	۲۰	

پیشنهادها:

نام و امضای مدرس/مدرسین: طیبه اقبالی نام و امضای مدیر گروه: آقای آزاد فتاحی نام و امضای مسئول EDO

دانشکده: دکتر نساء چراغبیگی

تاریخ تحویل: ۱۴۰۵/۰۷/۰۷ تاریخ ارسال: تاریخ ارسال :